
PRESENTACIÓ

Les especials característiques de la lingüística catalana, conseqüència de la situació sociolingüística passada i present de la nostra llengua, expliquen que algunes àrees desenvolupades en altres llengües no s'hi hagen explorat més que superficialment. Aquest és el cas de l'anàlisi contrastiva, una àrea relacionada amb la lingüística aplicada que ha tingut un gran desenvolupament en anglès i, per relació amb aquest idioma, en les llengües més majoritàries.

La consciència d'aquest buit (gairebé total) ens ha impulsat a dedicar un volum monogràfic de *Caplletra* a l'anàlisi d'aspectes discursius, morfosintàctics i lèxics de la llengua catalana contrastats amb l'ús d'altres llengües. Hem entès l'anàlisi contrastiva en un sentit ampli i des d'un doble vessant:

- a) interlingüístic, com a comparació entre el català, d'una banda, i el castellà, l'anglès, l'alemany i altres llengües romàniques, segons el cas;
- b) intralingüístic, com a comparació entre variants del català.

Prenent com a punt de partida les teories actuals sobre el contrast lingüístic, els articles d'aquest volum no es limiten a l'estudi de paraules o estructures, sinó que sovint s'ha ampliat l'anàlisi al nivell discursiu. Així, molts dels articles integren la perspectiva contrastiva i l'anàlisi del discurs.

Com a introducció al tema, hi ha l'article «Anàlisi contrastiva: antecedents i perspectives» de M. J. Cuenca i J. R. Ramos, on es presenta un breu estat de la qüestió i es descriuen els treballs del volum. Tot seguit, s'hi inclou un article teòric sobre els desenvolupaments discursius de l'anàlisi contrastiva: «Retòrica contrastiva» de Francisco Javier Fernández Polo. Després d'aquestes dues contribucions generals, comptem amb tres treballs descriptius, que manifesten la relació entre elements connectors i modalitzadors i la construcció del text. Es tracta de «Anàlisi contrastiva dels marcants de reformulació i exemplificació» de M. Josep Cuenca, «Els marcadors pragmàtics compostos en el relat oral d'experiències personals en anglès i català» de Montserrat González i «Les partícules modals alemanyes i els seus equivalents en català des d'una perspectiva contrastiva» de Hang Ferrer. De la relació entre gramàtica i discurs, passem a endinsar-nos en aspectes més pròpiament gramaticals amb els articles de Núria Alturo («Les activitats no són accions. Situacions i tipus de text en anglès i en català») i de Joan R. Ramos («Els derivats de ESSE i STARE en les llengües romàniques»), on es treballa, des de diferents perspectives, la modalitat de l'acció. L'article de Marta Torres, «L'expressió de les hores en català: anàlisi contrastiva», ens situa en el límit entre l'estructura sintàctica i el lèxic, i dona pas a dos treballs sobre aquest darrer camp: en primer lloc, «Anàlisi contrastiva de la innovació lèxica en català i en castellà» de M. Teresa Cabré, Judit Freixa, Elisabet Solé, que tracta el tema dels neologismes,

---

inherentment contrastiu; en segon lloc i com a final del volum, «Els noms dels vents: estudi contrastiu català-castellà-francès», d'Àngels Campos, on s'exploren les semblances i les diferències semàntiques i morfològiques de les denominacions tradicionals dels vents en aquestes tres llengües romàniques. En el nostre recorregut per l'anàlisi contrastiva, travessem, doncs, l'espectre que va del discurs al lèxic, sense perdre mai de vista la interrelació entre els nivells d'estudi lingüístic.

En conjunt, el monogràfic constitueix una mostra dels diferents temes i perspectives que es poden tractar des de l'anàlisi contrastiva aplicada al català.

València, setembre de 2001.

M. JOSEP CUENCA

JOAN RAFAEL RAMOS